

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ОДЕСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра економіки, права та управління бізнесом

РЕФЕРАТ

кваліфікаційної роботи на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за
магістерською програмою професійного спрямування «Економіка управління
та планування бізнесу»

на тему:

«Економічне обґрунтування заходів щодо поліпшення фінансового стану
діяльності підприємства (на прикладі КП «Одесміськвітло»)»

Виконавець
студентка ЦЗВН
Шишкіна О.І.

Науковий керівник
к.е.н., доцент
Маркітан О.С.

ОДЕСА – 2018

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. На сучасному етапі становлення національної економіки України, платоспроможність окремих підприємства є однією із найважливіших умов ефективності господарської діяльності. Адже фінансовий стан підприємства прийнято оцінювати з короткострокової (ліквідності та платоспроможності) і довгострокової (фінансової стійкості) перспективи.

Під платоспроможністю прийнято розуміти наявність у підприємства коштів для погашення ним у встановлений термін і в повному обсязі своїх боргових зобов'язань, які випливають із кредитних та інших операцій грошового характеру.

При реалізації політики раціонального управління показниками платоспроможності, підприємства розробляють комплекс заходів, спрямованих на забезпечення прискорення обігу окремих видів поточних активів.

Для забезпечення платоспроможності підприємства необхідна реалізація системи організаційно-економічних заходів, спрямованих на ефективне управління, оперативне виявлення ознак неспроможності виконання обов'язкових платежів у встановлений термін, формування передумов до зниження ризику неплатежів з метою нормального функціонування підприємства в результаті здійснення операційної, фінансової та інвестиційної діяльності.

Вивченням питань платоспроможності підприємств в різні часи займалась велика кількість вчених, насамперед, Є.В. Мних, І.О. Ахновська, О.А. Бугай, Н.О. Власова, О.М. Гізатулліна, Н.М. Давиденко, О.О. Дробишева, Ю.Ю. Журавльова, Є.Є. Іонін, Л.А. Лахтіонова, О.П. Фещенко.

Проте оцінка платоспроможності комунальних підприємств має певні особливості. Зокрема, мова йде про необхідність накопичення значних обсягів фінансових ресурсів для забезпечення нормального господарювання в умовах інфляційних тенденцій, нестабільності національної грошової

одиниці, перманентної кризи у окремих галузях, збільшення ризику неплатежів контрагентів, нестабільноті банківської системи, збільшення рівня безробіття.

Мета кваліфікаційної роботи полягає в обґрунтуванні шляхів покращення платоспроможності підприємства з метою підвищення ефективності його функціонування та подальшого стратегічного розвитку.

Завданнями дипломної роботи є:

- Розглянути теоретичні питання щодо предмету дослідження;
- Визначити сучасні методи оцінки платоспроможності;
- Провести аналіз фінансово-господарської діяльності КПЕМЗО «Одесміськвітло»;
- Дослідити вплив зовнішнього середовища на діяльність підприємства;
- Оцінити доцільність реалізації проекту спільної діяльності КПЕМЗО «Одесміськвітло» з ТОВ «Модус ЛТД»;
- Обґрунтувати основні параметри проекту, потенційних замовників та конкурентів;
- Розрахувати критерії ефективності проекту;
- Оцінити можливий вплив проекту на платоспроможність підприємства;
- Визначити проектні ризики та шляхи їхньої мінімізації.

Об'єктом дослідження виступають процеси покращення платоспроможності підприємства за рахунок освоєння нової діяльності.

Предметом дослідження є методи, які спрямовані на обґрунтування проекту покращення платоспроможності комунального підприємства, на прикладі КПЕМЗО «Одесміськвітло».

Методи дослідження. Як методи дослідження обрано горизонтальний і порівняльний аналіз на базі фінансової звітності КПЕМЗО «Одесміськвітло». Використано методи аналізу й синтезу, угруповань і інші

статистичні методи. Розрахунки проекту спільної діяльності провадилися з використанням програмних продуктів «Project Expert» і «Exel».

Інформаційна база дослідження. Інформаційною базою дослідження є законодавчі і нормативні акти, літературні джерела, наукові публікації та монографічні видання українських і зарубіжних вчених, Інтернет – сайти, дані бухгалтерського, управлінського й аналітичного обліку КПЕМЗО «Одесміські світло». Для обґрунтування проекту застосовано матеріали маркетингових досліджень (з відкритого доступу).

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (66 найменувань) та 4-х додатків. Загальний обсяг роботи становить 99 сторінок. Основний зміст викладено на 70 сторінках. Робота містить 21 таблицю та 13 рисунків.

Публікація. За результатами дослідження опубліковано наукову статтю.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «Теоретичні аспекти платоспроможності в контексті фінансово-економічного оздоровлення підприємства» визначено порядок оцінки фінансового стану та платоспроможності підприємства, сутність процесу фінансово-економічного оздоровлення, а також виокремлено шляхи відновлення платоспроможності та фінансово-економічного оздоровлення підприємства.

У другому розділі «Обґрунтування напрямків підвищення платоспроможності підприємства» проаналізовано фінансово-господарську діяльність підприємства, проведено оцінку ринку зовнішньої світової реклами, розроблено схему організації спільної діяльності з встановлення та обслуговування зовнішньої світової реклами.

У третьому розділі «Економічні результати заходів з підвищення платоспроможності» запропоновано проект спільної діяльності, проведено

розрахунки інвестиційного та операційного планів, здійснено оцінку показників ефективності проекту, сформована система управління ризиками

ВИСНОВКИ

Розглянувши теоретичні питання оцінки та методів підвищення фінансового стану підприємства, а також практику зміщення платоспроможності на прикладі КПЕМЗО «Одесміськвітло», в роботі сформульовані наступні висновки:

1. В умовах ринкових відносин об'єктивна і точна оцінка фінансової спроможності набуває першорядного значення. Головним критерієм такої оцінки є показники платоспроможності і ступінь ліквідності підприємства. Платоспроможність підприємства при цьому визначається його можливістю і здатністю своєчасно й повністю виконувати платіжні зобов'язання, що випливають з торгових, кредитних і інших операцій грошового характеру. Платоспроможність впливає на форми й умови комерційних угод, у тому числі на можливість отримання кредиту. Оцінка платоспроможності здійснюється з метою аналізу і прогнозування його подальшої фінансової діяльності.
2. В процесі аналізу показників платоспроможності та ліквідності організації розраховується рівень показників, визначається ступінь їх відповідності нормативним (допустимих) значень, виявляється динаміка за аналізований період. Отимані результати характеризують стійкість фінансового стану і формують інформацію для різних груп користувачів: для постачальників цікавий показник абсолютної ліквідності; для кредиторів - коефіцієнт "критичної оцінки"; для інвесторів і покупців - коефіцієнт поточної ліквідності.
3. КПЕМЗО «Одесміськвітло» створено в 2014 році і займається роботами з вуличного освітлення м. Одеса. Основними видами діяльності є: обслуговування діючих мереж зовнішнього освітлення; капітальний ремонт електричних мереж; проведення нових електричних

мереж; надання послуг підприємницьким структурам з забезпечення світової реклами; послуги жителям приватного сектору. На підприємстві працює понад 120 робітників, з них 73% виробничого персоналу і 27% адміністративного персоналу.

4. В 2017 році обсяг продажу підприємства практично не змінився (100,4% від рівня 2015 року). В той же час собівартість реалізованої продукції зросла на 54,2%, що призвело до зростання збитків в 3,75 рази. Спостерігався також значний ріст сумарних операційних (умовно-постійних витрат). У порівнянні з 2015 роком на 26,4%. Щоб уникнути загальної збитковості були збільшені дотації з міського бюджету. Якщо в 2015 році вони встановили 10001 тис. грн., то в 2017 році – 15674 тис. грн. (ріст на 56,7%).
5. Аналіз показників ліквідності та стабільності свідчить, що вони переважно знаходяться на рівні меншим за нормативні. В той же час встановлено, що в 20016 - 2017 роках склалася тенденція їх подальшого зменшення.
6. Активи підприємства складаються в основному з необоротних засобів, що значно знижує платоспроможність. В основному підприємство діє за рахунок дотацій із міського бюджету, обсяг яких зростає високими темпами. Таке джерело не є надійним і тому, якщо підприємство хоче нормальну функціонувати, необхідно розширити діяльність з надання послуг приватним споживачам. Аналіз фінансового становища свідчить, що одним з таких сегментів є надання послуг в галузі світової реклами.
7. Для більш ефективного просунення на даний сегмент ринку за пропонована схема співпраці КПЕМЗО «Одесміські світло» з ТОВ «Модус ЛТД». В рамках тієї співпраці ТОВ «Модус ЛТД», що встановлює об'єкти світової реклами, укладає договір з КПЕМЗО «Одесміські світло» та передає технічне завдання на забезпечення електричної частини робіт. КПЕМЗО «Одесміські світло» підключає

об'єкти світової реклами до автоматизованої системи управління режимом роботи.

8. В умовах край низької прибутковості та не задовільного фінансового стану підприємства найбільш дієвими заходами з подолання кризового стану можуть бути освоєння нових видів послуг для приватних замовників. Серед можливих напрямків поліпшення платоспроможності може бути здійснення спільної діяльності з освоєння робіт в напрямку розміщення та обслуговування зовнішньої світової реклами.
9. Зараз існує суперечлива ситуація із встановленням та експлуатацією світової реклами в місті Одеса. КПЕМЗО «Одесміськвітло» фактично відсторонений від цього процесу в результаті чого ці роботи виконуються без дотримання технічних вимог, а іноді і нелегально. Такі факти в останні 2 роки обирають все більшої кількості. В результаті КПЕМЗО «Одесміськвітло» має значні фінансові втрати, які спеціалістами підприємства оцінюються в сумі 3,5 – 4 млн. грн. на рік. В результаті виникла ідея про співпрацю з ТОВ «Модус ЛТД» в напрямку придбання, встановлення та обслуговування об'єктів світової реклами.
10. Реалізація проекту потребує залучення позикових коштів в сумі 820 тис. грн. Розрахунки свідчать, що дану позику можна повернути з відсотками за 10 місяців.
11. Розрахунки свідчать, що при ставці дисконту 30%, дисконтований період окупності складе 13 місяців. При цьому чистий приведений дохід складе 2525,3 тис. грн. за 4 роки. Високе значення індексу прибутковості (4,18) свідчить про доцільність здійснення інвестицій. Внутрішня норма рентабельності - 238,4% значно перевищує ставку дисконту, що свідчить про високу надійність та наявність фінансової міцності проекту.
12. Як видно з наведених даних в умовах реалізації проекту значно зростуть доходи від послуг приватним бізнес-структурам. Зростання за даною статтею зросте більше ніж в 2 рази. При цьому згідно розрахунків

викладених у другому і третьому розділах зростуть значно на меншу величину. В результаті фінансовий результат від операційної діяльності складе 2477 тис. грн., а чистий прибуток 2031 тис. грн.

АНОТАЦІЯ

Шишкіна О.І. «Економічне обґрунтування заходів щодо поліпшення фінансового стану діяльності підприємства (на прикладі КП «Одесміськспітло»).

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня зі спеціальності: «076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за магістерською програмою «Економіка планування та управління бізнесом» Одеський національний економічний університет, м. Одеса, 2018 рік.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти оцінки фінансового стану, у тому числі й платоспроможності, а також методичні основи процесів фінансового оздоровлення підприємства.

Проведено аналіз фінансово-господарської діяльності КП «Одесміськспітло». Проаналізовано кон'юнктурне середовище ринку зовнішньої світлової реклами.

Запропоновано схему організації спільної діяльності зі встановлення та обслуговування об'єктів зовнішньої світової реклами проект диверсифікації каналів збути. Проведено оцінку економічної ефективності проекту. Проаналізовано можливі ризики та запропоновано заходи щодо їхньої мінімізації.

Ключові слова: фінансовий стан, платоспроможність, комунальні підприємства, зовнішня реклама.

ANNOTATION

Shishkina OI "Economic justification for measures to improve the financial condition of the enterprise (for example, "Odessmiskspitlo")"

Qualifying work for obtaining an educational master's degree in specialty 076 "Entrepreneurship, trade and stock-taking activity" under the master's program "Economics of Management and Business Planning" Odessa National Economic University, Odessa, 2018

The theoretical aspects of assessing the financial condition, including solvency, as well as the methodical basis of the processes of financial rehabilitation of the enterprise are considered in the paper.

The analysis of financial and economic activity of the Communal Enterprise "Odesmiskspitlo" was conducted. The conjuncture environment of the market of outdoor light advertising is analyzed.

The scheme of organization of joint activity on installation and maintenance of objects of the external world advertising is proposed. The project of diversification of sales channels is proposed. An estimation of economic efficiency of the project is conducted. The analysis of possible risks and measures to minimize them are proposed.

Key words: financial status, solvency, communal enterprises, outdoor advertising.

